

Zdeněk Nachlinger

Ing. Zdeněk Nachlinger se narodil 24. 11. 1945 v Úvalech u Prahy. Vyrůstal se třemi mladšími sourozenci. Jeho otec byl zahradníkem a Zdeněk mu často a rád pomáhal. Otec pro něj byl absolutním vzorem, razil pravidlo: „Buď je něco správně, nebo není. Nic mezi.“

Do první třídy chtěl nastoupit předčasně, místní lékař mu na to vystavil potvrzení. Navštěvoval národní školu, poté měšťanku, kterou ukončil ve věku třinácti let s vyznamenáním.

Zdeňkova matka byla v domácnosti, to však neznamenalo, že v domácnosti nepomáhal. V šesti letech měl na starost utírání nádobí, v osmi mytí nádobí a v deseti péči o sporák a zásobování kuchyně dřevem. Na přání rodičů, které pro něj bylo více než rozkaz na vojně, byl také od svých deseti let ministrantem v kostele, což mu později způsobilo nepříjemnosti s přijetím na střední školu.

Na přání rodičů se přihlásil na Střední zahradnickou školu v Mělníku. Avšak přihlášku mu tehdejší ředitel měšťanky odmítal podepsat s tím že „tyhle individua na žádnou školu s maturitou ne.“ I přes to se však Zdeněk na školu v roce 1959 dostal. Jak totiž zjistil o několik let později, jejich třídní využil situace a tajně přihlášku podepsal. To ředitele naštvalo, a tak Zdeňkovi vyhrožoval, že ho zastřelí. Když se to dozvěděl Zdeňkův otec, napsal na prezidentskou kancelář, což bylo tenkrát vsutku nevídané. Ředitel měšťanky byl odvolán a stal se učitelem v sousedním městě.

Když nastoupil na střední školu, bylo mu teprve třináct – byl tedy nejmenším a nejmladším studentem, a tak si na něj všichni troufali. Bydlel jako ostatní studenti v internátě. Internát – tehdy starý zámeček, byl od školy vzdálen tři kilometry. Nejednalo se o žádný komfort, např. po celou dobu studia netekla teplá voda. Zároveň každodenní cesta tam i zpět zajišťovala studentům fyzickou kondici. Ve třídě se Zdeňkem studovalo osm dívek a dvacet dva hochů, se Zdeňkem tedy celkem třicet jedna dětí, i když školu jich dokončilo jen dvacet osm.

O víkendech (tedy o nedělích, protože sobota byl běžný pracovní den) si Zdeněk přivydělával brigádami. Ve své třídě byl dokonce zvolen brigádním referendem, a tak se na něj lidé z okolí obraceli s různými prosbami. Jezdili například do vesnic Kanina a Mšeno hrabat listí, či v ovocných sadech prořezával s kamarády stromy. Za takovéto menší brigády, které nebyly pravidelné, si vydělal kolem 5,-/Kčs za hodinu. Jeho největší a nakonec i pravidelnou brigádou se stalo udržování vinic Trojslava v obci Vehlovice. S přáteli ze školy vyměňovali tyče, aplikovali postřiky a obrývali stromy merunek, které ve vinici rostly.

Učitelé měli jasnou autoritu; čára, která se nepřecházela, byla jasně a pevně daná. Zdeněk toto respektoval, jak sám říká, byl vychován k tomu, že „každěj, kdo něco dělá, je k tomu povolán.“ Střední školu zakončil maturitou v roce 1963. Po dobu studia pobíral prospěchové stipendium.

Pokračovat rovnou ve studiu na vysoké škole nemohl. Tajemnice školy, která měla na starosti přihlášky na VŠ, mu totiž i před kamarády zapřela, že by jí přihlášku odevzdal. Možná v tom hrála roli i skutečnost, že tajemnice byla manželkou profesora zelinářství, kterému byl Zdeněk po celou dobu studia trnem v oku. Takže dostal umístěnku a šel pracovat. Po roce ale na Vysokou školu zemědělskou v Brně nastoupil.

První ročník začínal v Jihlavě. Zdeněk se musel naučit učit, aby obstál. Pro studenty odborných škol byl otevřen „kurz pro blbý“, jak říká, což byl kurz zaměřený na matematiku, fyziku a chemii. Studium bylo dost náročné, situaci ještě zhoršila jejich dvacítkářka, vedoucí kruhu, když jejich skupinu přihlásila na předtermínovou zkoušku z matematiky. Nicméně zkouškou prošel dobře, při kontrole písemky šel jako první na řadu a prošel s jedničkou.

Během studia měl zpočátku jen velmi málo volného času. Po přesídlení do Lednice na Moravě se však situace poněkud zlepšila. Hráli spolu s kolegy basketbal a zaznamenávali rok od roku lepší umístění. Když se ve studijních plánech objevilo vinařství, tak se rozhodli s kolegy na koleji vyrobit si vlastní víno.

I v rámci vysokoškolského studia brigádničil a sbíral zkušenosti v praxi – například na tříměsíční praxi v JZD Velké Bílovice, kde pracoval paradoxně v úseku zelinářství. Dostával k vyřízení zejména úřednické úkoly, což ho nebavilo. Proto zažádal o jinou práci, takže vytvořil tým s místním traktoristou a spolu pak lámali rekordy v sázení rajčat. Jednou se na ně hnala bouřka, tak traktorista zařadil silniční rychlost místo té, kterou by měl správně používat. Když se potom vrátili do JZD, předseda nechtěl uvěřit, že to stihli zasázet.

V rámci vysokoškolského studia absolvoval čtyři semestry přípravy na vojenské katedře, po složení zkoušek pak mohl jako vysokoškolák do povinné vojenské služby jen na 1 rok. Studium probíhalo v 3. a 4. ročníku každý pátek, kdy je každé ráno v 5.00 hodin naložili do autobusu, v kterém se netopilo, a odvezli do brněnských Pisárek, kde se „v dřevěných barácích začala výuka blbostí, trapností a neuvěřitelných hovadin.“ Vojenské cvičení, které bylo završením studia na této katedře, absolvoval ve Znojmě a skončilo 25. 7. 1968.

Na vojenský výcvik navazovala brigáda v Opavě, kam si jezdili s kamarádem slušně vydělávat očkováním růží a poté i stromků. Když pracovali na poli, nad hlavami jim prolétávaly sovětské stíhačky. V tu chvíli je ředitel poslal domů, aby se jejich rodiny nebály. Protože nejednaly vlaky, Zdeněk odvezl svého kamaráda do Ostravy a sám se vydal na motorce přes celou republiku. Po cestě potkával většinou polské kolony transportérů. V Úvalech, kde bydleli, byl klid,

jelikož všechny armády jely dál na Prahu. Byl čerstvý absolvent vojenské katedry, kdyby tehdy všichni nevyzývali ke klidu, ale k boji, neváhal by.

I na vysoké škole pobíral prospěchové stipendium a v roce 1969 promoval s červeným diplomem a tentýž den se oženil se svou přítelkyní a zároveň spolužačkou Věrou.

Ke konci jeho studia mu Emil Kostka, otec spolužáka, nabídl pracovní místo v nově vznikajícím podniku Sempra Kadaň, středisko Tušimice. Zdeňka nabídka zaujala, a proto ji přijal pod podmínkou pracovního místa i pro svou manželku. Oba nastoupili do práce 20. července 1969 a rovnou se přestěhovali do Tušimic. Avšak hned 1. září musel Zdeněk na 1 rok nastoupit na povinnou základní vojenskou službu.

Záhy po návratu mu byla vnučována pozice vedoucího, protože po odchodu Emila Kostky to byl právě on, kdo měl být jeho nástupcem. Toto místo však odmítl, protože z otcových zkušeností věděl, jaké to je být vedoucím, třeba i malé provozovny. Po 3 letech v roce 1972 přijal místo šéfa úseku 02 v Tušimicích, neboť v tu chvíli už si byl jist, že to zvládne. Bylo mu 26 let a nebyl členem KSČ.

Jeho působení v Tušimicích je spojeno s mnoha zlepšovacími návrhy – např. paletizací či zaváděním vysokozdvíhových vozíků do skleníků, s rozšířením skleníkových ploch, ulehčením práce, takže se mohl snížit počet zaměstnanců skleníků. Z Tušimic se vyváželo hlavně na západ – až 50 % produkce šlo na export, a to hlavně do Německa. Místní skleníky navštívil i novinář z německého odborného časopisu Garten Börse, který tu dokonce udělal reportáž o českém květinářství, na oplátku každoročně Zdeňkovi zasílal odborné karty, z nichž mohl čerpat informace o způsobu pěstování jednotlivých rostlin. Získat v této době odborný časopis ze Západu byla velká vzácnost.

V roce 1975 se s pomocí ředitele vydal na 14 dní do Nizozemska, kde se dozvěděl spoustu nových informací z oboru, navštívil odbornou výstavu květin v Aalsmeeru a přivezl nápad na pěstování vánoční růže (*Poinsettia pulcherrima*) v tehdejší Československu. Od roku 1977 se začala pěstovat v Tušimicích a pro velký zájem Tušimičtí už roku 1978 uspořádali seminář o pěstování a ošetřování právě vánočních růží, který sklídl nečekaný úspěch. Stál u zrodu VTS (vědecko technické společnosti), která zastřešovala zahradnické exkurze do zahraničí.

Při této příležitosti je nutno zmínit, že Zdeněk se musel jako všichni učit rusky, ale zároveň se toužil učit i cizí jazyky. Nejdál se dostal v němčině, kterou chtěl studovat už na střední škole, ale počet míst v kurzu byl striktně omezen. Když se do kurzu konečně dostal, byl oproti ostatním pozadu. Protože mu ovšem šlo o prospěchové stipendium, musel z kurzu vystoupit. Na vysoké škole se situace zlepšila, nicméně vždy to jistily učebnice pro samouky. Podobně jako s holandštinou, kterou si potřeboval osvojit alespoň na pasivní úrovni, aby si mohl číst odborné časopisy. Když se mu naskytlá příležitost posléze v Průhonicích účastnit se kurzu holandštiny pořádaném výzkumným ústavem – neváhal. Ovšem jeho tehdejší šéf na Sempře v Praze mu to zakázal s tím, že holandštinu stejně použít nesmí.

I přestože Zdeňkovi bylo několikrát nabídnuto vstoupit do KSČ, nikdy tak neučinil, i když to mohlo znamenat zjednodušení života pro něj i jeho rodinu i pro středisko 02 v Tušimicích. Veškeré návrhy i nabídky mu sloužily spíše pro pobavení – např. nabídka stavební techničky ke vstupu do strany při jízdě z jednání na Agroprojektu Liberec. Přes všechny úspěchy jeho jako vedoucího i střediska 02 stranická organizace dělala vše pro jeho odchod, a tak všechny malé přešlapy mohly znamenat velkou hrozbu.

Taková situace nastala, když vítr zvedl popílek ze struskoviště tušimické elektrárny a zanesl ho nad skleníky, a hlavně nad zásilku gloxiníí připravenou k exportu do Německa. Popílek zničil nasazená poupata rostlin, takže se staly neprodejnými. V tu chvíli bylo středisko 02 a jeho šéf vyšetřován pro úmyslné poškození devizového hospodářství státu. Zároveň bylo nepřijemné i jednání s podřízenými, kteří sice neplnili své povinnosti na 100 %, ale byli straníci, takže musel zasahovat přímo i ředitel Sempry.

Tušimické skleníky se nacházely v blízkosti hnědouhelných dolů mezi tepelnými elektrárnami Tušimice I a Tušimice II, odebíraly totiž z elektráren odpadové teplo. Zdeňkova rodina bydlela přímo v areálu Sempry v malých panelácích pro zaměstnance podniku. Pro výchovu dětí i život dost neutěšené prostředí. Ale Zdeňkův svět byly skleníky, místa s řízenou atmosférou.

S rokem 1980 přišel bohužel i vážný úraz, který Zdeňka velmi omezil. I přes všechny potíže napsal v průběhu léčení 14 článků do odborného tisku o tušimických zkušenostech, ve kterém se objevila např. nová metoda množení gerber nebo zmíněná paletizace. Když mu generální ředitelství nabídlo pozici vedoucího všech skleníků v celé Sempře, tak nabídku několikrát odmítl, protože Tušimice měly velmi dobré výsledky, a to hlavně jeho zásluhou – např. na výstavách (tehdy nejznámější Flora Olomouc) bylo nejvíce udělených medailí za jejich květiny, což znamenalo vysoké odměny, tím pádem i lepší platy. Nakonec na přesun kývnul až na prosbu generálního ředitele „že v té Praze by měl být někdo, kdo tomu rozumí.“

Pražský ředitel mu během přesvědčování slíbil, že si bude moct vybrat v Praze bydlení, to se ale nestalo. Jeden rok dojížděl do Prahy z Tušimic – přes týden bydlel na ubytovně bez rodiny. Tento stav mu nevyhovoval, takže pohrozil, že pracovní místo opustí. Na návrh bydlení v paneláku v Modřanech také nekývl, takže nakonec skončili v malém bytě v Průhonicích s tím, že ho do 3 let musí vrátit. V tu chvíli začal závod s časem a s úřady, neboť ke koupi pozemku v Průhonicích, kde platila stavební uzávěra, a následné stavbě rodinného domu potřeboval celkem 165

různých povolení a razítek. Dva roky svépomocí stavěli rodinný dům – nejenže pomáhalo celé příbuzenstvo, ale i oba synové, tehdy třináctiletý a jedenáctiletý, každý víkend pracovali na stavbě. Jeho manželka Věra s ním na Sempru do Prahy nepřestoupila, stala se zaměstnankyní výzkumného ústavu v Průhonicích.

Ačkoliv i v Praze byl uznávaný odborník z praxe, tady více než v Tušimicích vadilo, že není členem KSČ. Často byly dobré návrhy smeteny ze stolu právě proto, že je navrhl ing. Nachlinger.

Rok 1989 zastihl Zdeňka právě v Sempře Praha, a to už jako náměstka ředitele. Po 17. listopadu začaly na pracovišti probublávat různé nepotvrzené informace, tak se rozhodl, že se pojedě podívat k Mánesu, kde ve výloze přehrávali videokazetu se zásahem na Národní třídě. Velmi to na něj zapůsobilo. I Sempra se vydala do ulic s transparentem, že podporují studenty – nesl ho Zdeněk se svým kolegou fytopatologem. Bylo jasné, že tento systém řízení zahradnického oboru nemůže dál pokračovat. Tak vznikla akciová společnost Pragoseed, která se skládala jak z bývalých pracovníků Sempry, tak pracovníků Koospolu. Koospol byl za komunistů podnik zahraničního obchodu, který jediný byl oprávněn jednat a obchodovat se zahraničními firmami působícími v tomto oboru. Kvůli neshodám s vedením však někteří pracovníci z Pragoseedu odešli a založili si Bohemiaseed, společnost s ručením omezeným. Zdeněk byl jedním z podílníků v této firmě. Zde poskytoval zejména odborné rady pro zahradníky z celé republiky.

Zároveň spolu se svým synem získali bývalou provozovnu Sempry Chlumeck a vybudovali z ní uznávanou firmu Azalea Chlumeck. Právě tady se Zdeněk vrací do skleníků, které má tak rád a které mu v Praze tak chyběly.

Jeho působení po roce 1989 je spojeno i se Svazem květinářů, jehož se stal zakládajícím členem a předsedou. Po rozdělení republiky se stal předsedou Svazu květinářů a floristů ČR. Zároveň působil jako poradce v různých organizacích a komisích, např. i v komisi spolupracující s ministerstvem zemědělství.

V prosinci 2023 ukončil své aktivní působení ve firmě Bohemiaseed a poskytl nám 2,5 hodiny trvající rozhovor o svém životě, naplněném obrovským množstvím práce, protože „práce je hlavní náplň člověka a musí se jí věnovat všechno naplno, ať je jakákoliv.“ Nikdy si ve svém životě na nic nestěžoval, nechtěl, abychom užívali v otázce slovo pyšný či hrdý, protože „nikdy nic pro mě není nejlepší, vždycky může být někdy něco lepšího. Ale myslím, že jsem přispěl k tomu dění v rámci oboru.“

Tereza Bonaveturová

Lýdia Jakubeková

Valérie Lamačová

Klára Kohoutová

Ondřej Stuchlík

Malostranské gymnázium, 8.12.2023